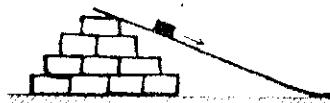

DELO IN ENERGIJA

1. Silak iz Guinnessove knjige rekordov je vlekel železniški vagon z maso 5 T najprej 2 sekundi s silo 2000 N in nato še 2 sekundi s silo 1000 N. Koliko dela je opravil pri tem? (Trenje med tračnicami in vagonom zanemarimo)
2. Iztrelek z maso 30 g prileti s hitrostjo 400 m/s v leseno klado in se ustavi v globini 8 cm od roba. Kolikšna povprečna sila deluje na klado med ustavljanjem izstrelka?
3. Avto z maso 800 kg se giblje enakovrno pospešeno po ravni cesti. Na razdalji 50 m njegova hitrost naraste od 36 km/h do 72 km/h. Koliko dela je opravil motor, če je sila trenja enaka 5 % teže avtomobila?
4. Kolo na brusilnem stroju ima radij 15 cm in se vrta s frekvenco 15 Hz. Ploskev diamanta, ki ga želimo pobrusiti, pritiskamo k robu kolesa s silo 50 N. S kolikšno močjo deluje stroj, če je koeficient trenja med brusilno ploščo in diamantom 0.38?
5. Konj vleče drevesno deblo s stalno hitrostjo 2 m/s po vodoravni cesti. Vlečna sila je 500 N in deluje pod kotom 30° glede na horizontalo. Koliko dela opravi konj v 10 minutah? S kolikšno močjo vleče?
6. Otrok, ki se gre sankat na bližnji hrib, vleče sani najprej od doma do vznožja 300 m oddaljenega pobočja, nato pa še 200 m po pobočju navzgor. Sani imajo maso 10 kg, pobočje pa je nagnjeno pod kotom 30° glede na horizontalo. Vlečna vrv, ki je pritrjena na sani, je pri tem nagnjena pod kotom 45° glede na smer gibanja sani. Koliko dela je opravil deček pri vlečenju sani? S kolikšno močjo je vlekel, če se je vso pot gibal z enakovrno hitrostjo 3 m/s? Koeficient trenja med snegom in sanmi je 0.15.
7. Z 10 m visokega balkona vržemo kamen z začetno hitrostjo 15 m/s pod kotom 30° glede na horizontalo. Kolikšno najvišjo višino doseže kamen? Kolikšna je hitrost kamna v višini 5 m nad tlemi? S kolikšno hitrostjo prileti kamen na tla? Pod kolikšnim kotom glede na horizontalo prileti kamen na tla?
8. Deset enakih kock z robom 10 cm leži na začetku na mizi, nato pa jih zložimo tako, kot kaže slika. Kolikšno delo pri tem opravimo, če je masa posamične kocke 1.5 kg? S kolikšno hitrostjo prileti na mizo oglat košček ledu, ki ga spustimo po žlebu z vrha "zgradbe"? (Trenje v žlebu zanemari)

9. Ledeno ploščico z maso 1 kg poženemo s hitrostjo 5 m/s po ravni podlagi proti gladki grbini, kot kaže slika. Kolikšna je hitrost ploščice na vrhu grbine (A) in kolikšna na platoju na drugi strani grbine (B), če je grbina visoka 1 m in je plato 60 cm nad začetno lego ploščice? Največ koliko sme biti visoka grbina, da bo ploščica še lahko zdrsnila na drugo stran? (Trenje zanemari).

10. Lahka deska je postavljena na treh vzmehih s koeficienti $k_1 = 200 \text{ N/m}$, $k_2 = 250 \text{ N/m}$, in $k_3 = 300 \text{ N/m}$. Vzmeti so enkrat postavljene ena zraven druge, drugič pa ena vrh druge. Koliko dela opravimo, ko desko premaknemo za 10 cm v vertikalni smeri?
11. 2m dolgo elastično vrvico s koeficientom vzmeti $k = 200 \text{ N/m}$ obesimo na strop. Na spodnji konec pritrdimo kroglico z maso 1 kg in jo pripeto na elastiko potegnemo za 1 m proti tlem. S kolikšno hitrostjo udari kroglica ob strop, potem ko jo spustimo?
12. Vlakec v zabavičnem parku naredi "looping" v krožni zanki z radijem 8 m. Najmanj na kateri višini nad tlemi se mora začeti vožnja, da vlakec na vrhu zanke ne "pade" s tirnic? Kolikšna je hitrost vlakca na zaključni ravnini? Kolikšna sila deluje na vlakec pri končnem ustavljanju, če